

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-07178
Otsuse kuupäev 29.08.2025
Komisjoni koosseis Alar Urm

Tarbija
Kaupleja Bondora AS (11483929)

Tarbija nõue Tunnistada laenuleping nr BL5483761 tühiseks seoses oluliste vormivigade ja vastutustundliku laenamise põhimõtte ränga rikkumisega. Seose sellega soovin uusi tingimusi intressiga 9.99% ja ilma haldustasuta. Alternatiivina nõuan: Intressimäära vähendamist mõistliku määraneni vähemalt 9.99 ja haldustasu tühistamist lepingus täielikult.

Tuginedes võlaõigusseaduse § 4034 (vastutustundliku laenamise põhimõtte) ja KAVS-i sätetele ning Finantsinspektsiooni juhendile "Vastutustundliku laenamise nõuded", on krediidiandja kohustatud hindama tarbija krediitvõimelisust ja pakkuma talle mõistlikel tingimustel laenu.

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija toob avalduses välja alljärgneva:

Kaebuse asjaolud

1. Puudulik allkirjastamineLeping on "kinnitatud" ainult IP-aadressi kaudu ilma tugeva elektroonilise identifitseerimise ja allkirjastamiseta. Laenulepingus on märgitud:Kinnitamise aeg: 11.04.2025 17:10:35Kinnitamise IP aadress: 91.129.106.142 (klient)Kinnitamise IP aadress: 5.28.40.75 (Bondora)Eesti õiguses peaks oluline finantskokkulepe olema allkirjastatud tunnustatud digitaalse allkirjastamise vahenditega (ID-kaart, Mobiil-ID või Smart-ID), mis vastaks eIDAS määruse nõuetele. Pelgalt IP-aadressi registreerimine ei saa asendada kvalifitseeritud elektroonilist allkirja, eriti arvestades võlaõigusseaduses ja tarbijakrediidi-lepingutes sätestatud nõudeid.Laenu väljastati ilma, et oleksin pidanud ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-ID-ga midagi allkirjastama, mis tekitab kahtlusi lepingu õiguslikus kehtivuses.

2. Vastutustundliku laenamise põhimõtte rikkumine. Bondora AS on rikkunud vastutustundliku laenamise põhimõtet, mis on sätestatud võlaõigusseaduses ja tarbijakrediidi regulatsioonis. Rikkumised hõlmavad:

2.1. Ebaproportsionaalselt kõrge laenukulukus Laenusumma: 12 900 eurot. Lepingutasu: 816 eurot Krediidi kogusumma: 13 716 eurot Intressimäär: 17,99% aastas. Haldustasu: 4% aastas (koguperioodil 3845,05 eurot). Krediidi kulukuse määr: 29,14%. Kogu tagasimakstav summa: 28 074,43 eurot (218% algsest laenusummast)

2.2. Ebaproportsionaalsed lisatasud. Haldustasu on laenuperioodil 3845,05 eurot, mis moodustab 29,8% põhisummast Lepingutasu 816 eurot (6,3% laenusummast) on lisatud laenusummale, mille pealt arvestatakse täiendavalt intressi.

Kaupleja seisukoht:

Bondora on seisukohal, et kliendi laenulepinguga seotud krediidikulud on seadusega kooskõlas ning intressi alandamiseks puudub õiguslik alus.

Kliendi laenuleping on sõlmitud vorminõudeid järgides. Kliendil on üks kehtiv laenuleping, mis sõlmiti 11.04.2025. Seaduse kohaselt tuleb lepingueelne teave tarbijale anda püsival andmekandjal Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehel (VÕS § 4031 lg 1; edaspidi teabeleht). Lepingudokument tuleb kliendile esitada püsival andmekandjal (VÕS § 404 lg 1). Teabeleht esitati kliendile laenulepingu sõlmimise protsessis enne laenulepingu sõlmimist. Samas etapis esitati failidena kliendile ka laenu tagasimakse graafik, lepinguelse teabe dokument ning laenulepingu dokument. Kõik eelnimetatud dokumendid saadeti vahetult pärast laenulepingu sõlmimist ka kliendi e-posti aadressile ning on kliendile kogu laenuperioodi kestel olnud failidena kättesaadavad ka Bondora iseteeninduskeskkonnas. Klient kinnitas laenulepingu.

Vastavalt kliendi laenulepingu tingimustele loetakse krediidleping sõlmituks ja õiguslikult siduvaks ning jõustub krediidiaandja ja kliendi vahel alates kuupäevast, mil klient selle portaali kaudu kinnitas (vt laenulepingu p 3.1). Järelikult puudub alus laenulepingu ümberarvestamiseks. Seega on Bondora järginud laenulepingu sõlmimisel seadusest tulenevaid vorminõudeid.

Laenulepinguga seotud kulud on seaduspärased. Klient sõlmis laenulepingu 84 kuuks (seitsmeks aastaks) ning kasutusse võetud krediidisumma oli 12 900 eurot. Laenulepingu kohaselt on krediidi kulukuse määr 29,14%. Krediidi kulukuse määra sisse arvatakse nii intress, haldustasu kui ka lepingutasu. Laenulepingu sõlmimise ajal kehtinud maksimaalne krediidi kulukuse määr oli 46,41%. Seega on kliendi lepinguga seotud kulud seadusele vastavad. Järelikult puudub alus lepingutingimuste muutmiseks.

Eeltoodust tulenevalt ei ole Bondora tarbija kaebuse analüüsimise tulemusel tuvastanud asjaolusid, mis viitaks Bondora poolsele eksimusele. Juhul, kui kliendil on makseraskused või soov laenulepingu pikkust muuta, et kuumakset vähendada, siis saab ta seda iseseisvalt teha Bondora iseteeninduses või võtta ühendust Bondora klienditoega. Bondora on valmis andma täiendavaid selgitusi nii TTJA-le kui ka otse kliendile

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid laenulepingu. Tarbija on seisukohal, et sõlmitud leping on tühine, kuna see ei ole allkirjastatud digitaalallkirjaga või võrreldava kvaliteediga.

Poolte laenuleping ei ole esitatu alusel tühine. Lepingu sõlmimisel ei ole rikutud seadusega sätestatud vorminõuet, mille rikkumisel oleks leping tühine.

Esitatu alusel oli tarbijal lepingut sõlmides võimalik lepingutingimustega tutvuda. Lepingu tüüptingimused on lepingu osaks saanud (VÕS § 37).

Vastavalt VÕS § 42 lg 1 tüüptingimus on tühine, kui see lepingu olemust, sisu, sõlmimise viisi, lepingupoolte huvisid ja teisi olulisi asjaolusid arvestades kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult, eelkõige siis, kui tüüptingimusega on lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste tasakaalu teise lepingupoolte kahjuks oluliselt rikutud. Ebamõistlikku kahjustamist eeldatakse, kui tüüptingimusega kaldutakse kõrvale seaduse olulisest põhimõttest või kui tüüptingimus piirab teise lepingupoolte lepingu olemusest tulenevaid õiguseid ja kohustusi selliselt, et lepingu eesmärgi saavutamine muutub küsitavaks. Tüüptingimuse tühisust ja sellega seotud asjaolusid hinnatakse lepingu sõlmimise aja seisuga.

Vastavalt VÕS § 406(2) lg 1 tarbijakrediidileping on tühine, kui tarbija poolt tasumisele kuuluva krediidi kulukuse määr aastast ületab krediidi andmise ajal Eesti Panga viimati avaldatud viimase kuue kuu keskmist krediidiasutuste poolt eraisikutele antud tarbimislauende kulukuse määra enam kui kolm korda. Käesolevas lõikes nimetatud keskmise krediidiasutuste poolt eraisikutele antud tarbimislauende krediidi kulukuse määra arvutamisel ei võeta arvesse hüpoteegiga tagatud tarbimislauene. Keskmise krediidi kulukuse määra avaldamise iga aasta 1. jaanuariks ja 1. juuliks korraldab Eesti Pank oma veebilehel. Avaldaja ei ole tõendanud, et seda nõuet on rikutud.

Avaldaja on välja toonud enda laenulepingu tingimused ja nimetab laenuintressi põhjendamatuult kõrgeks. Avaldaja ei ole tõendanud ega põhistanud, kuidas tema leping on seadusega vastuolus. Esitatu alusel ei ole avaldaja viidatud lepingutingimused varjatud ega üllatuslikud, avaldaja teadis neist tingimustest enne lepingu sõlmimist ja nõustus nendega. Samuti ei selgu lepingutingimuste vastuolu seadusega.

Esitatu alusel ei ole leping seadusega vastuolus. Pooled on sõlminud kehtiva laenulepingu (VÕS § 396).

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/